

Úroky, splátky

Právnícké výpočty

Adam Ptašník

2020

Základní pojmy

- **Jistina:** částka, která byla předmětem závazku - základ, ze kterého se počítají úroky
- **Sazba (úroková míra):** koeficient pro výpočet úroku za určitou dobu (např. rok, vyjádřen „p.a.“)
- **Úrok:** příslušenství pohledávky vyjadřující hodnotu peněz (zvyšuje se v závislosti na čase)
- **Kapitalizace:** připočtení úroku k jistině

Způsoby úročení

- **Jednoduché** – úroky jsou odděleny od jistiny (úroky z prodlení: [§ 1970 OZ](#))
- **Složené** – úroky se vždy po určitém čase kapitalizují
 - např. měsíčně (úroky z vkladů účtu: [§ 2667 OZ](#))
 - spojitě – v každém okamžiku
 - událostí:
 - splatností, určitou dobou prodlení, výzvou, apod.
 - zaplacením jistiny ([§ 1932 OZ](#))

Úroky z prodlení - sazby

- OZ: Repo sazba + 8 procentních bodů ([§ 2 NÚ](#))
 - sazba platná po dobu trvání dluhu
 - repo sazba platná 1. den kalendářního pololetí, kdy k prodlení došlo
- ZP: Dle OZ ([§ 4 ZP](#))
- ZOK: s vkladem společníka – 2x OZ (např. [§ 151/1 ZOK](#))
- DŘ: Repo sazba + 14 procentních bodů ([§ 252 DŘ](#))
 - sazba platná pro každé pololetí prodlení zvlášť
 - repo sazba platná 1. den kalendářního pololetí
 - úrok se počítá od 5. pracovního dne po splatnosti daně (popř. od splatnosti zálohované daně u záloh), max. za 5 let prodlení

Opětující se plnění, splátky

- Každé plnění/splátka má **vlastní režim** ([§ 623 OZ](#))
- Promlčení ([§§ 629, 641, 642 OZ](#))
 - 3 roky
 - 10 let po pravomocném přiznání nebo uznání již splatných plnění a dospělých úroků
- Ztráta výhody splátek ([§ 1931 OZ](#)) – nastává **okamžikem splatnosti nesplacené splátky** za podmínek
 - je-li možnost ztráty **dohodnuta nebo stanovena**
 - je-li ztráta **uplatněna** do splatnosti příští splátky

Souběhy dluhů

- Podmínky:
 - dlužník poskytuje věřiteli plnění
 - má vůči věřiteli více dluhů stejného druhu
 - neoznačí dluh, na který plní

Úhrada dluhů v souběhu - OZ

- Podle určení dlužníka. Neurčí-li, pak
 - Několik závazků stejného druhu ([§ 1933 OZ](#)):
 - na závazek, kde věřitel dlužníka upomenul, jinak
 - na nejméně zajištěný
 - při stejném zajištění na nejdříve splatný
 - V rámci jednoho závazku ([§ 1932 OZ](#)):
 - náklady spojené s uplatněním pohledávky
 - úroky z prodlení
 - úroky
 - jistina
 - náhrada škody způsobené porušením závazku ([§ 1933/2 OZ](#))
- Určí-li dlužník plnění nejprve na jistinu, úročí se úroky i náklady ([§ 1932/2 OZ](#))

Úhrada dluhů v souběhu - DŘ

- Platby započítávány na ([§ 152 DŘ](#))
 - nedoplatky na dani,
 - nedoplatky na příslušenství daně,
 - vymáhané nedoplatky na dani,
 - vymáhané nedoplatky na příslušenství daně
- V rámci skupiny podle splatnosti

Diskuze

- § 1932 OZ:
 - kapitalizace x spojité úročení?
 - úroky, nebo i úroky z prodlení?
- historie úroků z prodlení, sazba 1. den pololetí
- § 3 NÚ: minimální výše nákladů spojených s uplatněním každé pohledávky
- promlčení úroků z prodlení a smluvní pokuty
- úroky z prodlení vs. smluvní pokuta
- vadné určení plnění (např. neexistující závazek)
- plnění na několik upomenutých závazků v souběhu

Použité předpisy

- OZ: Zákon č. [89/2012 Sb.](#), občanský zákoník (§§ [623](#), [629](#), [641](#), [642](#), [1931-1933](#), [1970](#), [2667](#))
- ZOK: Zákon č. [90/2012 Sb.](#), o obchodních korporacích (§ [151/1](#))
- ZP: Zákon č. [262/2006 Sb.](#), zákoník práce (§ [4](#))
- DŘ: Zákon č. [280/2009 Sb.](#), daňový řád (§§ [152](#), [252](#))
- NÚ: Nařízení vlády č. [351/2013 Sb.](#), kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob